

Európske podpory

Európske podpory. Našli sme kľúč k ich efektívnemu využitiu? Taká bola téma jedného z okrúhlych stolov 19. augusta počas medzinárodnej výstavy Agrokomplex v Nitre.

Zaostávanie alebo progres vďaka pravidlám, ktoré sú nastavené pre poľnohospodárov od vstupu Slovenska do Európskej únie? Otázka, na ktorú sa hľadá spoločná rovnaká odpoveď zástupcov Európskej komisie a domácich poľnohospodárov len veľmi ťažko. Kým vedúci zastupiteľstva EK na Slovensku Dušan Chrenek jednoznačne hovorí o celkovej obálke pre Slovensko na roky 2014-2020 v objeme viac ako 3mld. eur na priame platby pre farmárov a viac ako 1,5 mld. eur na rozvoj vidieka ako o zdrojoch, ktoré pomôžu slovenskému poľnohospodárstvu k stabilizácii, predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Milan Semančík až taký optimizmus nezdieľa.

Dôvodom je fakt, že slovenské poľnohospodárstvo v priestore spoločného európskeho trhu nie je konkurencie schopné. Poľnohospodári volajú po rovnakých podmienkach, aké majú ich kolegovia zo starých európskych krajín. „My v úrovni podpôr vôbec nedosahujeme priemer Európskej únie. V roku 2013 sme dostávali 249 eur na ha, kým európska dvadsať osmička 342 eur na ha. Pri takýchto číslach sa len veľmi ťažko hovorí o rovnakých podmienkach“, dodal v rámci okrúhleho stola predseda SPPK.

Otázka efektivity

Jedna strana mince je výška podpôr, druhá strana je fakt, ako efektívne vieme finančné prostriedky z balíka európskych podpor pretaviť do vyššieho počtu prosperujúcich poľnohospodárskych či potravinárskych firiem, obnovenia spracovateľského priemyslu či populárnych inovácií, ktoré chcú a nechcú musia čo najskôr prísť aj do agrárneho sektora, inak sa budeme naďalej vzdávať úspešnejším štátom. V tomto vidí Dušan Chrenek zo Stáleho zastupiteľstva EK na Slovensku stále rezervy. *„Nalejme si čistého vína, keď spočítame celú obálku podpôr, Slovensko dostáva nadpriemer. Otázka však je, či podpory využívame efektívne. Zdroje by mali natiect najmä do nových pracovných miest, vzniku odbytových združení. Máme málo mladých farmárov, ktorých treba podporiť a zároveň motivovať mladých ľudí, aby prišli pracovať do poľnohospodárstva“*, uviedol D. Chrenek.

Zmena musí prísť

O zmene hovorí aj Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora, ktorá volá po reforme Spoločnej poľnohospodárskej politiky na nové programovacie obdobie. Úprava by sa mala týkať aj zvýšenia kofinancovania Programu rozvoja vidieka. *„Keď ešte v 90-tych rokoch bolo Slovensko výkladnou skriňou poľnohospodárstva a boli sme vzorom aj pre iné štáty, teraz je to úplne naopak“*, dodal počas diskusie predseda SPPK Milan Semančík. To, kde sa momentálne nachádza odvetvie, podčiarkuje aj vývoj zahraničného obchodu s agropotravinárskymi výrobkami. Od roku 1993 ho charakterizuje negatívna obchodná bilancia, ktorá sa vlni dostala na historickú výšku - 1,096 mld. eur. Smutné je aj to, že cca 60-70% výrobkov, ktoré dovážame, sme si pritom v minulosti vyrábali sami.